

Arvensis

▶ GRANSKAD KUNSKAP FRÅN HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPENS HIR-RÅDGIVARE ◀

7.2014
DECEMBER

Ta hjälp från ovan

**"CAP påverkar
grödvalet"**

**Trendiga
baljväxter**

**Moderna
lusern-
kompisar**

**Tronskifte i
malkornet**

Skribenter i detta nummer: Henrik Stadig, Gunnel Hansson, Per Modig, Rikard Andersson, Albin Gunnarsson, Anna-Karin Krijger, Karin Håkansson, Göran Bergkvist, Camilla Persson, Erik Jönsson, Kerstin Andersson, Mattias Hammarstedt, Emma Hjelm, Nils Yngveson, Sara Johnson, Anders Pålsson, Linda af Geijerstam, Anders Adholm, Bengt Viken, Hanna Johansson

SLUTSATS

- Alla marker nära hemmavid måste på alla sätt avkasta så bra som möjligt.
- För sämre marker längre bort är det lönsamt att ta färre skördar om man klarar foderbehovet ändå.
- För att markerna längre bort ska kunna konkurrera med markerna hemmavid måste de avkasta väsentligt bättre eller vara mycket billigare.
- Man har bara lite utrymme för insatser om man ska kompensera marker längre bort med ökad skörd hemmavid.

till ett lägre pris vara mer intressant. Även andra fodermedelsalternativ bör beaktas. En viktig aspekt är dock att grovfoder med sådan kvalitet att det ersätter kraftfoder eller driver mera mjölk kan vara värt mycket mer än vinsten i produktionskostnad. Därför vill man sällan göra sig beroende av inköpt grovfoder.

Bara förstaskörden långt bort

Den vanligaste strategin med marker långt borta är att skörda färre gånger. Vid drygt tre kilometer blir det billigare att skörda endast en gång med exakthackalternativet än att skörda tre gånger. Det handlar om att kostnaden för gödsling och skörd kan slås ut på en förstaskörd som i regel är större än övriga skördar. För den som har ett överskott på vallareal kan det vara ett alternativ att minska antalet skördar på mark längre bort.

Beräkningen för att ta endast en skörd förutsätter att man inte har större kostnader för marken långt borta än den hemmavid och att man inte behöver putsa ner återväxt eller skörda ytterligare någon gång. ■

Krävs högre skörd med avstånd

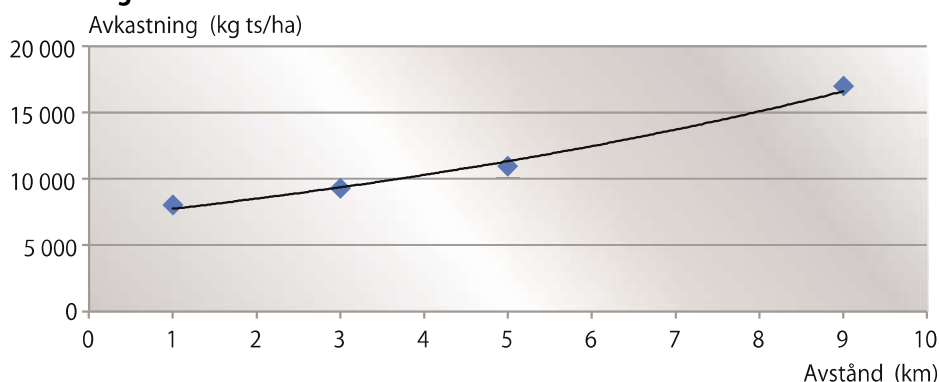

Diagram 1. Skiften på 5 kilometers avstånd behöver avkasta nästan 3 ton ts mer per hektar jämfört med skiften på nära håll (1 km) för att kompensera för ökade transportkostnader.

Avståndet tynger kalkylen

Avstånd	Produktionskostnad kr/kg ts
1 km	1,28 kr/kg ts
5 km	1,48 kr/kg ts
9 km	1,67 kr/kg ts
14 km	1,91 kr/kg ts
19 km	2,16 kr/kg ts

Tabell 1. Nära dubbla priset två mil bort. Produktionskostnad för vall på olika avstånd skördad med exakthack.

Avstånd motiveras vid billig mark

Avstånd	Markpris för samma produktionskostnad kr/ha
1 km	5 100
5 km	3 700
9 km	2 000
14 km	0

Tabell 2. Större avstånd kan motiveras vid låg markkostnad eller lägre arrendepreis jämfört med nära gården. Förutsättningarna är flytgödselkörning samt en skörd på 8 ton ts i treskördssystem med bogserad exakthack.

Digital sprutjournal i praktiken

En digital sprutjournal kan man aldrig råka lägga i tvättmaskinen och jämfört med papper och penna har den flera finesser. Men digital sprutjournal kräver en del tålamod.

De senaste åren har det dykt upp olika lösningar att föra sin sprutjournal digitalt. Det finns många fördelar men också en del nackdelar. Den största fördelen är att den sparas på ett säkert ställe, vilket de lantbrukare som lyckats tvätta sin sprutjournal i 60 graders over-alltvätt surt fått inse. Vidare kan den digitala sprutjournalen nås från alla platser, i datorn hemma på kontoret, i surfplattan eller i smarta telefonen.

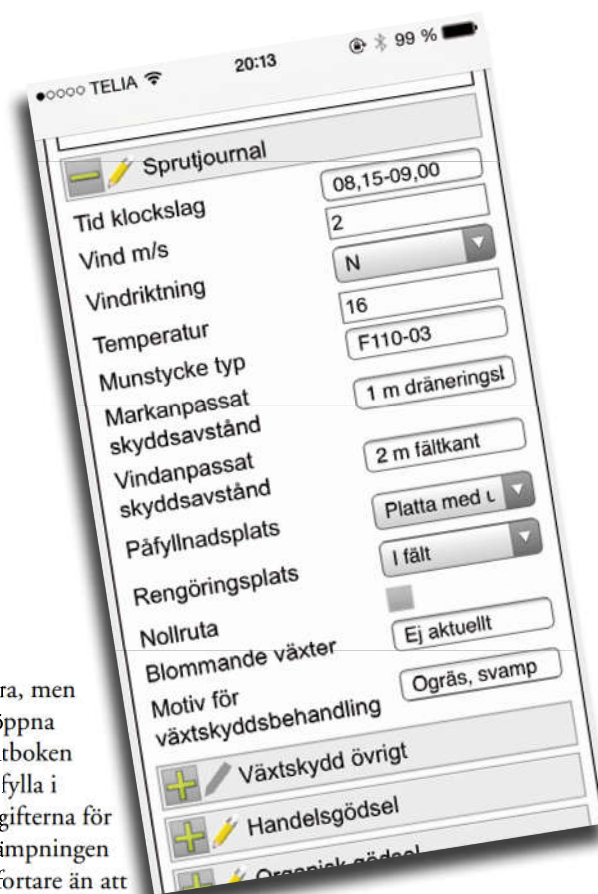
Papper och penna är snabbare
Att administrera sin sprutjournal via sin smarta telefon kräver dock tålamod. En 4 tumskärm är för liten för de flesta. Det krävs större skärmar eller en surfplatta för att det ska vara ett effektivt redskap.

Nackdelen med den digitala sprutjournalen är att den tar längre tid att föra än med papper och penna. Teknik i

all ära, men att öppna sprutboken och fylla i uppgifterna för bekämpningen går fortare än att starta, skrolla, spara, skrolla igen och spara uppgifterna i den digitala sprutjournalen.

3G tillräckligt snabbt

Det är inte så mycket information som ska överföras för att den digitala sprutjournalen ska fungera och det krävs därför inget supersnabbt bredband eller 4G. Både Datalogisk som marknadsför Näsgård Mobile och Dataväxt som marknadsför Dataväxt Mobile utvecklar ständigt sina sprutjournaler och idag går det även att se

sina fält i en karta med Google Maps som bakgrund. Enhetens GPS-position hjälper till att snabbt välja det fält där du vill journalföra en bekämpning.

Förutom sprutjournal kan du även föra in andra fältåtgärder såsom gödselmängder, avkastningsnivåer och en rad kvalitetsmått vid skörden. För att notera flyghavre eller inställningar på redskap finns det också gott om anteckningsmöjligheter.

Framtidens journaler säkrare
I framtiden finns det stora ut-

vecklingsmöjligheter. Den mobila journalen kan hålla reda på om du får använda ett specifikt bekämpningsmedel i en viss gröda, maxdosen eller andra begränsningar i villkoren vilket den till viss del kan redan idag. En stor fördel med den digitala sprutjournalen är kopplingen till din växtodlingsrådgivare. Om en sprutjournal sköts kan rådgivaren enkelt följa de åtgärder som görs på fältet och ge respons på uppföljningar etc. Har du och din rådgivare tillsammans gjort en noggrann växtskyddsplan finns alla planerade bekämpningar redan serverade och det är bara att justera om det behövs.

Den digitala sprutjournalen har stora möjligheter att förenkla för en korrekt ifylld sprutjournal. Den stora utmaningen för många användare som prövat är att ha så pass god ordning och reda att den blir ifylld i tid. ■

ANDERS ADHOLM,
HIR MALMÖHUS
*anders.adholm@
hushallningsallskapet.se*

Arvensis ges ut av de oberoende organisationerna HIR Malmöhus, Hushållningssällskapen Skaraborg, Östergötland, Kalmar-Kronoberg-Blekinge, Kristianstad och Växa Sverige.

Arvensis förmedlar granskad och komprimerad kunskap även med internationell utblick. Målgruppen är professionella lantbrukare inom växtodlingsområdet. Våra skribenter är i huvudsak HIR-rådgivare som befinner sig mitt i lantbrukarnas vardag och verklighet.

Redaktion

Borgeby Slottsväg 11,
237 91 Bjärred
Tel 046-71 36 00
arvensis@hushallningssallskapet.se
www.arvensis.se
e-postadress till redaktion och
annons är fornamn.efternamn@
hushallningssallskapet.se

Gunnel Hansson Redaktör
Tel 046-71 36 13

Linda af Geijersstam
Tel 0706-15 67 70

Björn Roland Tel 0511-248 35

Emma Hjelm Tel 046-71 36 69

Henrik Nätterlund Tel 046-71 36 27

Artiklarna skrivs i samarbete mellan författaren och redaktionen. Har du synpunkter eller förslag på artiklar hör av dig till redaktionen.

Ansvarig utgivare

Erik Stjernedahl
Tel 046-71 36 10

Annonser

Thomas Linné
Tel 0708-81 66 11

Prenumerera på Arvensis

7 nummer per år för
795 kr/år + moms
Anmäl dig på www.arvensis.se
eller 046-71 36 00

Grafisk form

abSe media AB, Västerås

Tryck

Kepa Tryck AB, Kävlinge

Omslagsfoto

"Multikopter vid Borgeby slott"
Foto: Brita Prejer

Utgivningsplan 2014

	Material- dag	Utgivnings- dag
Nr 7	26 nov	15 dec

Utgivningsplan 2015

Nr 1	16 jan	2 febr
Nr 2	27 feb	16 mars
Nr 3	10 apri	4 maj

Ta hjälp från ovan

Många barn önskar sig en drönare i julklapp. Tänk så kul att få spaka en egen drönare som samtidigt videofilmar. Kanske även en och annan lantbrukare också har en drönare på önskelistan. För visst finns det många användningsområden inom lantbruk. I detta nummer av Arvensis har vi anammat fler högteknologiska lösningar från ovan. Varför riskera en förstörd sprutjournal i overalltvätten? Lagring av data i moln är mycket säkrare men kräver en del tålmod. Varför inte ta hjälp av satelliter för att övervaka jord och gröda? Mycket data ligger redan tillgängligt på internet.

För den som mer vill ha utmaningar för de gröna fingrarna kan ett byte av kornsört vara aktuellt till våren eller att laborera med bästa luservallen. Eller varför inte hänga på trenden och odla bönor eller linser? Allt har sina för- och nackdelar. Arvensis köper aldrig något utan att först kritiskt granska.

Gunnel Hansson,
Agronom, redaktör Arvensis

Ur innehållet:

4 CAP påverkar grödvalet

Intresse för ärter och bönor

6 Spaning efter nytt malkorn

Tronskifte med två nya sorter

10 Vall på långt avstånd

Intensifiera hemmavid

12 Digital sprutjournal i praktiken

Allt ligger säkert i molnet

16 Fälten från ovan

Drönaren ger bild över fältet

20 Odlad trendiga baljväxter

Marknaden efterfrågar

24 Luservvall i modern version

Fröandel efter gräsegenskaper

26 Trender i precisionsodlingen

Lättanvända satellitbilder

30 Effekter av tillväxtreglering

10 centimeter kortare vetestrån

32 Attrahera arbetskraft med lean

Både lönsamt och avstressande

Satellitbilder
fixar precisionen

26

Lång väg till vallen

Kortare
och starkare strå

30